

Oponentský posudek na diplomovou práci Daniely Foltinové: „Neustále myslíme: Filozofická interpretácia myslenia u Thomasa Bernharda a Friedricha Nietzscheho“

Autorka si vytkla za cíl analyzovat, na základě interpretace děl dvou uvedených autorů, co znamená „myšlení“ a „myslet“.

Zajímavým způsobem, v němž podstatně zhodnotila hlubokou znalost Bernhardových textů, zkoumá ve třech kapitolách souvislost „myšlení“ a pomatenosti, myšlení a pozorování a tzv. „nenápadné“ myšlení, jež rozehrává vtip a umění jako zvláštní svébytné formy projevu snad myslícího „myšlení“. Na řadě Bernhardových děl ukazuje zvláštní myšlenkový „zápas“ autora o vyjádření povahy myšlení z jeho východisek (jež označuje pojmy rozum, nerozum či bezrozum, subrozum apod.) ve vnitřně rozeklané povaze ve vztahu ke skutečnosti.

Autorka v interpretaci zdůrazňuje autorovo přesvědčení, že ve většině (98%) lidí nemyslí a jen pouhá 2% jsou myslícími. Přičemž toto podstatné nebo snad vlastní myšlení se nevyznačuje triumfalismem poznání, ale je „přijetím“ nemyšlení, totiž, že nikdy nemůžeme myslet do konce, ve smyslu vyčerpateľné odpovědi. Zajímalo by mně, jak a zda si vysvětluje u autora tohoto ražení pozitivně, nebo spíše pozitivisticky kvantitativně (98:2) vyjádřený poměr.

Práce je metodologicky čistá, jasně jsou formulovány cíle, na konci každého celku, kapitoly je provedeno shrnutí, v dodatcích potom prohloubeny a doplněny předchozí analýzy.

Ukazuje Bernhardovy analýzy časového rytmu myšlení (to, které neustává, je nekonvenční, dynamické), antropologický rytmus myšlení (myšlení je chůzí), zkoumá souvislosti myšlení a „myslících“, resp. „nemylících“, intencionalitu myšlení (bez použití tohoto pojmu), myšlení myšleného (opět bez užití pojmu).

Poslední kapitola je věnována textové analýze Radostné vědy a Lidské, příliš lidské od Nietzscheho. Precizně formuluje to společné u obou autorů: jistá forma negativity myšlení a podobná vyústění řešení problému, jak píše „myšlení, které nemáme ukončit, ale naopak začít“. Probírá se Nietzscheovým odmítnutím metafyzických pravd a ukazuje prostřednictvím textové analýzy Nietzscheho snahu o souvisení „pravého“ myšlení a omylu, o vztahu myšlení a pohybu apod.

Jazykově je práce velmi kultivovaná, bez gramatických a stylistických chyb, i když se zde najde jeden spíše technický prohřešek (dělení slov) místo Bernhard má být Bernhard a na jiných místech podobně problematická dělení Nietzsche nebo Nietzsche.

Otázka k obhajobě:

1. Již uvedený dotaz k Bernhardově procentuálnímu poměru, jde o pouhou „literární licenci“?
2. Jak rozumíte Nietzscheho pojmu „rozum těla“?

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

V Praze 8. 5. 2011

Doc. PhDr. Naděžda Pelcová, CSc.